

SLOVENE

Štev. 251. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

(vhod čez dverile nad kiskarno).

Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 3. novembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.

Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

Vsprejema naročila, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petična (dolžina 72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah slane enostopna garmondveta 16 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Upravnniškega telefona šte. 188.

Slavnost v Kobaridu.

(Dopis.)

Preteklo nedeljo je bila blagoslovljena zastava »Izobraževalnega društva v Kobaridu.« Ob najlepšem vremenu se je vršila ta za kobaridski okraj prepomenljiva slavnost. Prišlo je ogromno število okoličanov in Bovčanov; veselje je bilo gledati lepe vrste, ki so ob 2. uri pop. korakale za zastavo v cerkev.

Po vznesenem cerkvenem govoru dr. Janeza Ev. Kreka, ki je stavil za zgled domovinske ljubezni, iz koje izvira toli dobrih čednosti, Mater Božjo in Jezusa, je blagoslovil zastavo, kateri je kumovala gospica Franica Koren-ova, vlč. g. dekan kobaridski, Jurij Peternel.

Po dovršeni cerkveni slovesnosti so odkorakali udeleženci z razvito zastavo na zborovalni prostor pri g. Nemcu. Lepo je bilo gledati tako veliko število navdušenih mož in mladeničev na prostranem, ukusno okrašenem dvorišču.

Vse občine kobariskega sodnega okraja so bile zastopane po svojih najboljših močeh. Tudi beneških Slovencev je prihitelo večje število. In ta na tisoče broječa množica ni prišla h kaki veselici, marveč na političen shod.

Predsednik izobraževalnega društva g. kurat Ciril Vuga je po kratkem pozdravu predstavil govornika g. dr. F. Pavletiča in g. dr. Kreka, ki sta bila burno pozdravljena.

Za predsednika je bil izvoljen dež. poslanec gosp. Lapanja, ki je dal besedo g. dr. Pavletiču. Govoril je o pomenu in namenu izobraževalnih društev.

Društvo si je nadelo ime slovensko, katoliško in izobraževalno.

Nujno je potrebno povdarjati slovenstvo vsled razmer, v katerih živimo. Naš narodni nasprotnik hoče nas zatreti; vsled nove železnice pride tuj življ v naše kraje in mi moramo povsod in vselej varovati slovenski značaj naših krajev.

Katoličani smo in hočemo zvesti ostati sv. veri, ki je naša najdražja svetinja. Vedno bomo delali na to, da se udeležuje katoliška ideja v vseh panogah slovenskega življenja. Tisti, ki trdijo, da niso proti katoliški veri, ampak proti takozvanemu »klerikalizmu«, ne vedo, kaj delajo in govore, ali so pa čisto navadni sleparji, ki pod krinko klerikalizma napadajo katoliško vero, katere kot naš najdražji zaklad ne bomo pustili nikdar in od nikogar zasramovati. (Odobrovanje.)

Vaše društvo ima tudi ime izobraževalno. Namen društva je člane izobraževati po knjigah, po shodih, podati jim ono duševno silo, ki more podreti celo materialne moči. Nikakega nasprotja ni med katoliško vero in izobrazbo; ena drugo podpira in spopolnjuje.

Slovenstvo, katoličanstvo in izobrazba: ta trojica stoji v lepem soglasju, ki je za naša gotovega razvoja društva, ki naj živi, raste, cvete. (Navdušeno odobrovanje.)

Kot drugi govornik je nastopil profesor dr. Krek.

On prične: »Soča« je pisala o meni, da imam umazan klobuk, raztrgano suknjo in pijano glavo. Ne gre pa se za to, pravi govornik, kakšen je klobuk in suknja, ampak kakšno je srce, ki je pod suknjo, in kakšna je pamet, ki je pod klobukom.

Kakšno srce imam? Zaničujem liberalce. Kakšno pamet? Da je največja nesamet krošnjarija pri nas z liberalizmom. Demokrat sem, ljudski duh je za nas edino rešiven.

Govornik razmotriva vprašanje, kaj mora storiti država, da se bode državljanom dobro godilo; kaj je treba storiti v Avstriji, da bo ljudstvo na boljšem, da se bode splošna sreča razširila.

1. Liberalizem uči: Človek je po natori dober; ta natora naj se svobodno razvija. Kar človeka veže, naj se razbije. To je v prvi vrsti vera, radi česar jo liberalci tako strastno napadajo. Ta boj velja tudi učiteljem vere, duhovnikom.

Prostost zahteva liberalizem na gospodarskem polju. Posledica liberalnih nauk je bila na eni strani par bogatinov — na drugi strani milijoni revežev.

Tudi mi zahtevamo in branimo prostost; zahtevamo pa, da se stavijo meje človeški zlobnosti, hudobnosti. Te meje naj tvorijo zakone, ki imajo svojo podlago v veri in njenih naukih.

2. Socializem, kakor ga uči komunistična šola, zahteva, da imej država vse v rokah: vso produkcijo. Da se družba do tega ne more povspeti, kriva je vera, ki brani oblast, zasebno last in zakone. Zato boj veri.

Tudi mi zahtevamo, da se družba človeška okrepi, ojači, da dobi več moči. Toda mi se ne bojujemo proti vsaki oblasti, ampak le proti zlorabi oblasti; ne proti vsaki lastnini, ampak le proti krivičnemu premoženju in obogatitju.

3. To je krščanski socializem, ki stavi prave meje človeški lakomnosti po zakonih. Uživanje je glavna stvar v modernem gospodarskem življenju. Kdor dela samo na to, da se veliko proizvaža, temu so fabrikantje glavni stan v državi, delavci le vijaki pri mašini. Kaj pomaga beraču, ki lakote umira, če je država bogata. Mi zahtevamo, da se po potrebi proizvaža in da bodo vsi imeli dosti živeža, da posamezniki ne bodo sužnji,

ampak prosti. Poglavitna korenina in vir blagostanja v državi je delo. (Veliko navdušenje.)

Prvi in najvažnejši stan je tisti, ki dela z žulji, ki ustvarja bogastvo z rokami, to so delavski stanovi.

Podreti se mora liberalizem, na kojem so zidani naši zakoni. Liberalizem nima srca za ljudstvo; dá mu le to, kar mu mora iz strahu pred žuljavo pestjo.

Z vso močjo podpira ta liberalni zistem naše uradništvo, birokracija. Večina uradnikov nima srca za ljudstvo, ga ne umeva, kar je naravno, ker država pošilja v naše kraje nemške uradnike. Vsled tega nastaja neki razpor med uradništvom in neki tihi odpor v ljudstvu.

Ljudstvo mora povsod dobiti prave svoje zastopnike, da si bode samo dajalo zakone, da si bode samo pomagalo, potem bodo tudi v naših uradih uradniki, ki bodo imeli zavest, da so od ljudstva plačani in da morajo delati za ljudstvo.

Ze iz ljubezni do našega naroda moramo postati demokratje in moramo delati z vsemi močmi, da dosežemo splošno volivno pravico.

Za to bomo delali vedno. Delajo nam težave v tem boju. Imenujejo me anarhista in revolucionarja. Dobro vem, da bi mi radi vzeli službo. Mirno gledam v prihodnost. Če mi vzamejo ta kosček kruha, bomo svobodnejše izvrševali delo za ljudstvo. S svojimi rokami si upam zaslužiti toliko, kolikor potrebujem.

Ta izjava je vzbudila nepopisno ogorčenje med zborovalci.

Predsednik se je nato zahvalil zborovalcem in večji del je mirno odšel domov, drugi pa so se še nekaj časa pomudili v prijazni gostilni gospoda Nemca.

LISTEK.

Sličice iz rus.-japonske vojske.

(Pabérki iz ruskih listov; nabral Fr. Štingl.)

1.

Ploha! To ni več dež, potoki vode lijejo iz neba. Po obeh stranéh železničnega tira so se napravile reke, v katerih se neprevidneži potapljaajo. Potoki poplavljaajo njive, da so mestoma podobne jezerom. Luže na cestah so mnogokje tolike, da se vojaki slašijo, ako jih hočejo prebresti. Veter goni valove po površju, kakor po resničnih jezerih.

Cela Mandžurija je sedaj takšna, da vlažnost predira v telo do kosti. Ne varujejo pred njo noben kavčukov plašč, niti galoši. Tabori se obkoljeni z vodo, sotori molé iz vode, kakor beli in sivi otočiči. Vojaki spijo in prebivajo v vodi, v blatu, v redkem močvirju.

Kako morejo vojaki, četudi smrtno utrujeni, v tako groznih razmerah počiti, vedo samo oni, tibi, skrajno potrpežljivi in vztrajni ljudje. Za dré so delali naravnost vojniške čudeže, šli so v največji hrup vojake, cele vrste so padale, ko so stali na;

sproti morilnemu ognju japonskega topništva, umikali so se samo takrat, ko ni bilo več česa braniti, in zvečer so se vlegli k počitku v umazano blato, vedôč, da ne more biti drugače.*)

Bil sem na levem križu. Vsi so tu bili prepričani o zmagi. Vojaki so šli pogumno naprej; njih obraze treba pogledati, da bi človek poznal mero navdušenja. Besede so za opis preokorne. Vsek izmed teh obrazov je klical: »Navsezadnje je tudi za nas nastal praznik!« Šmejal sem se tudi jaz, vesel njih veselja in pozabljaljč, da zmaga ene strani je vir obupanja za drugo stran in da vsaka bitka požira tisoče človeških žrtev.

»Kam greste?« vprašal me je naglo neki kapitan poln radosti in lepih nad, ker se je baš pridobila ena sovražnikova utrdba.

»Pri vas je zdaj vse v redu, grem torej na desne križe!«

»Ostanite tu, gospod! Začelo bo v kratkem gmeti zmagovito urá.«

»Želó me veseli, ali moram tudi pogledati, kaj se tam godi.«

»Eh, kaj bote tam videli — isto, kar tukaj. Danes je — naš dan!«

Poslovil sem se in sem odjahal.

*) Tako piše Nemirovič Dančenko, dopisnik lista »Russkoe Slovo«.

Kaj to pomeni? Zakaj so heste, ki se izgubljajo v vijugastih klancih, sedaj zapuščene? Ni videti niti vojakov za spopad pripravljenih, niti ranjencev. Kam so izginili? Nekaj mi nad glavo sika kakor udarec je-klenega biča. Okoli nekaj brečji kakor roji komarjev ob zahodu solnca.

Tasse . . .

To so svinčenke.

Žvižg teh groznih poslancev smrti sreča se z odmevom treskajočih granat in z razpokom bomb.

Jezdim počasi naprej. Zelena dolina me je peljala do vijugastega klanca, po katerem sem prišel na hrib.

Tišina, smrtna tišina. Okoli ni živega kresta. Tupatam leže mrtva telesa, ki pričajo o Dantejevem prizoru, ki se je tu pred nedavnim doigral. Zdravniki in njihovi pomočniki so imeli veliko dela z ranjenci; zato so videč, da je že vojak umrl, vrgli ga kamorkoli, v jarek, v prepad, vsakalno razpoklino, da bi imeli proste roke za daljše delo.

Iz ene takšne skalne razpokline moli nekaj kakor rdeča krogla. Jezdim bližje, pogledam — bila je krvava glava. Ostali del telesa je bil nižje, kdo ve, kje.

Tu leži orjaški vojak s krasnimi mišicami, v položaju, kakor bi nekaj z roko od sebe odvrčal. Na desno se drugi huli, ka-

kor bi ga zeblo. Počeni! je, vidijo se samo veliki umazani škornji.

Moj Bog! Mnogo je takih. Zdravniki in njih pomočniki jih niso nesli niti k duhovniku, da bi sprejeli blagoslov za — večni počitek.

Moj »Čunguz« hrkaječ hitro leti mimo mrtvih vojakov. Enega je zadela svinčenka v senci; mahoma se je zgrudil. Pogledal sem ga, bilo mi je žal tega mladega življenja, toda živci v vojski hitro otopo.

Naenkrat začujem čudne glasove, nekako grozno so odmevali v večerni tišini.

Poslušam . . . Da, pes tuli.

Pogledal sem bolj natanko. Zakaj tuli? V grmovju pri nogah mrtvega vojaka sedi pes, zvest, udan sluga in prijatelj v življenju in smrti. Spremljal je svojega gospoda v bitkah, šel je z njim brez strahu, verujoč v njegovo zvezdo. Ali zvezda je otemnela. Vojak je padel, pes liže njegovo kri ter tuli od žalosti. Zdi se mu, da njegovo tarnanje mora prebuditi mrtvega gospoda, katerega rahlo praška z nogo po okrvavljeni nogi, kakor bi hotel reči: »Vstani, ne muči me dalje!« Ali vojak ne vstaja in pes tuli dalje. Hotel sem ga poklicati, pogledal me je z žalostnim pogledom, in ko nisem nehal vabiti ga — začel je lajati.

(Konec prih.)

Ob koncu moramo omeniti, da je bilo v Kobaridu popolnoma mirno. Zato čast Kobaridcem, ki se niso dali nahujekati od zlega duha, ki opravlja svoje delo v »Soči« in v »Primorcu«!

Navdušenja med ljudstvom ni mogoče opisati. Takega dne še ni videl Kobarid, ki je ob prvem katoliško-narodnem shodu tako sijajno pokazal, na kako gnilih nogah sloni goriški liberalizem. Topiči, ki so pokali ob shodu in katerih glas se je lomil ob močnem Krnu, čuvsu goriške Slovenije, so oznanjali, da je le malo dela treba, in liberalizem bo na tleh.

Rusko-japonska vojska.

Položaj na bojišču

Obe armadi sta si stali doslej nepremižno nasproti. Povprečno so si sovražni strelski jarki oddaljeni 500 korakov, na nekaterih krajih samo 50. Noč in dan se menjavajo strelji. Nikjer si ne upajo vojaki dvigati glav iz jarkov. Prednje straže sploh niso mogoče, tako blizu so si čete. Rusi rabijo metalce svetlobe in topništvo išče črt. Kuropatkin je dobil ed bitke pri Ljaojanu precejšnjo pomoč, posebno iz Evrope mu je došlo obilo črt. Napetost je silno razburljiva. Čete so si oddaljene, da bi se lahko klicale ter delajo pončiče še nadaljne poljske utrdbe, ki jih pa medsebojno natančno lahko zasledujejo in opazujejo. Angleški poročevalci pravijo, da vojna zgodovina še ne pozna takega položaja.

Iz Muckdena poročajo preko Peterburga 31. okt.: Topniški boj je trajal večeraj na celi fronti skoro cel dan brez resnih rezultatov. Japonci so nekočkrat ustrelili iz težkih obležnih topov, ki jih imajo najbrže dva. Po noči je bilo streljanje silovitejše. Na našem desnem krilu in v centru so Japonci blizu Putilovega hriba obstreljavali naše vozove s šrapneli. Naše topništvo je odgovarjalo. Mir lepe mesečne noči je skoraj vedno motilo gromenje topov. Na celi črti se bliskajo eksplozivno granate. Streljanje je trajalo tudi še danes zjutraj.

»Köln. Ztg.« ima iz Peterburga poročilo: Ker so Japonci dobili toliko pomoči, je naloga Rusov težkočena. Treba bi bilo obiti Japonce, ako bi jih hoteli vredi nazaj; to pa je mogoče le z veliko premočjo. Pri tem pa mora biti ruski centrum ravno tako močan, ko japonski, da ga Japonci ne prodoro.

Brzjavka gen. Saharova od dne 1. nov. poroča: Dne 31. okt. je obstreljeval sovražnik iz višin pri vasi Konkaj vas Sandoneci, ne da bi bil napravil kake škode. Ogenj naše baterije možnarjev, ki je odgovarjala sovražniku, je prisilil k molku en sovražni top, moštvo ostalih topov je pa moralo bežati. Vas Sahapu je bila obstreljevana cel dan, a brez škode; 1. t. m. je skušal sovražnik ob svitu po kratkem streljanju prodirati proti našemu srednjemu stališču, a je bil od prednjih naših čet odbit. V jutru istega dneva je poizkušal sovražnik postaviti eno baterijo nasproti Putilovem hribu; toda ogenj naših baterij ga je prisilil, da je svoje topove umaknil. Po dnevu je streljal sovražnik proti temu griču s šrapneli. Opaziti je bilo prodiranje Japoncev proti našemu skrajnemu levemu krilu. Na desnem krilu so Japonci zopet zasedli vas Sandepu.

Iz Peterburga poročajo: Streljanje topov se sliši ob celi fronti. Sovražnik pa zakriva svoje načrte. Japonci še niso začeli z vso ofenzivo, ker čakajo pomoči. Njihove postojanke so močno utrjene. Rusi ojačujejo svoje eredišče.

Boj za Port Artur.

London, 1. nov. Sedaj se z gotovostjo pričakuje padca trdnjave. Japonci so postavili v boj vse do zadnjega moža ter vseh 470 topov. Upajo, da bo padla trdnjava v teku prihodnjih dni. Ako pa je za mikadov rojstni dan ne bo mogoče vzeti, jo bodo isstradali. Posadka nima nobenega upanja več na pomoč Kuropatkinovo ali na pomoč baltijskega brodogoja. Mnogo mož je že popolnoma izmučenih ter bi se radi udali. Tudi nekateri častniki izražajo isto mnenje. A Steselj je trdovraten in se noče udati. Iz dal je proklamirano, v kateri izjavlja, da se hoče boriti, dokler ima moštva še za en top. Japonci so zadnje dni mnogo natančneje obstreljavali, ko prejšnje dni. Kitajski ogleduhi, ki so prišli v mesto prodajati živil, so Japoncem naznanili vse, kje stoji topovi. Blokada je mnogo strogejša. Japonci pomore vse Kitajce, ki izkušajo prodreti blokado. Priprave za zadnji napad se vrše že tedne in tedne. Sovražnika sta si včasih tako blizu, da lahko rabita ročne granate za orožje. Rusi delajo izpade, a so vedno odbiti. Brzjavke še ne pripovedujejo, katere utrdbe so Japonci že zavzeli. Zdi se pa, da so najprej prisilili k molku utrdbe Ičešan, Ancešan in Erlunšan in potem z malimi izgubami vzeli Telišan ter obdržali.

London, 2. novembra. Uradna poročila poročajo, da je bilo ta torek končano delo saperjev pod Port Arturjem. Trdnjava stoji takorekoč na katakombah. V noči od 28. p. m. so zavzeli Japonci sadnji jarek pred Erlunšanom. Rusi so se umaknili na drugo stran hriba. Pravijo, da bi bili Japonci lahko zasedli utrdbo, a bi je ne bili mogli obdržati valed groznega ognja iz drugih utrdb. Doselej ni bilo mogoče obdržati niti ene glavne utrdbe, ker je ogenj iz drugih utrdb bil prehud. Sedaj pa mislijo Japonci napasti obenem vse utrdbe. V noči od 30. oktobra je vzhvala japonska zastava še raz dveh novih pozicij.

Mine so položene na vseh koncih pod kopov pod trdnjavo ter bodo eksplozivale, ko bodo brambovci kapitulirali. Japonci, ki so 11 ruskih baterij prisilili k molku in mnogo topov posamično uničili, upajo, da bo konec prelivanja krvi, ker Steselj vendar ne bo hotel posadke po nepotrebnem žrtvovati. Rusom manjka baje streliva ter ne morejo odgovarjati z uspehom težkim japonskim topovom.

V Tokiu pričakuje vse z gotovostjo, da bo v četrtek (t. j. danes) zaplapolala japonska zastava raz zidovja trdnjave Port Artur.

Tokio, 1. novembra. Brzjavke od 26 p. m. pripovedujejo o hudih napadih na portartursko trdnjavo. Pred Erlunšanom je eksplozivala velika mina, ki pa ni naredila škode. Japonci močno obstreljujejo trdnjavo ter so razdrli že mnogo baterij.

Tokio, 2. novembra. Dne 28. okt. je bilo obstreljevanje silno, 385 granat je padlo v utrdbo Ancešan in Ičešan ter na 208 m visoki grič Pajunšan. Okoli in kiče naprave so zelo trpele, utrdbe na levi strani forta Sitajanku pa niso bile tako poškodovane. Opaziti je bilo dva požara enega v zunanjem mestu, drugega pa v neki tovarni na Zlati gori.

London, 2. nov. Splošno poročilo vzbujajo koncentrirani naskoki, ki so ga Japonci pričeli v ponedeljek in ki traja še sedaj neprenehoma.

London, 2. nov. Priprave za splošni napad so obširnejše, ko se je pa mislilo. Vse velike utrdbe so podminirane ter bodo pred napadom razstreljene. Ko pade trdnjava, bodo ladje v luki potopljene. Prodreti na morje jim ni mogoče vled min, ki so pred lukto natrošene. V zadnjih dneh je Togo še bolj zožil oklep.

Gen. Miščenko — mrtev?

Listi so prinesli vest, da je bil general Miščenko v bitki pri Sahu ubit. Čakali smo dementija ali potrditve te vesti. Doselej nam ni došlo ne eno, ne drugo, kar je znamenje, da je stvar zopet — izmišljena. Listi pripominjajo zraven, da mu je za naslednika imenovan gen. Kaulbars. — Ta je imenovan sedaj vendar za poveljnika 1. armade, kar je bil doslej Kuropatkin. Ze iz tega se torej vidi, da omenjena vest najbrže ne bo resnična.

Angleško-ruski spor.

London, 2. nov. »Daily News« poročajo: Načrt, ki ga je odobrila Angleška v zadevi mednarodne preiskovalne komisije, je bil poslan v potrditve v Peterburg. — Ko se bosta obe vladi zedinili o vseh točkah, bo pričela komisija delovati. Stirje, v Vigu ostali ruski častniki, so že odpotovali naprej v Peterburg.

London, 2. nov. »Daily Chronicle« poroča iz Viga: Admiral Walker je dobil povelje, naj sledi ruskim ladjam. Angleške ladje vozijo brez luči. Španeka križarica, ki je sledila ruskim ladjam, se je včeraj popoldne vrnila v luko.

Tanger, 2. nov. Tu se nahajajoče ruske bojne ladje so nehale jemati premog. Častniki izjavljajo, da ne vedo, kam odjadra brodogoje, ko zapusti Tanger. Ladje ostanejo v luki, dokler ne pridejo povelja iz Peterburga.

Berolin, 2. nov. Iz Tangera bodo plule ruske ladje pred Barcelono. Ondi se bo odločilo vprašanje o poveljniku.

Kuropatkin in Kaulbars.

Peterburg, 1. nov. Kuropatkin je poslal novoimenovanemu poveljniku prve mandžurijske armade, generalu Kaulbarsu pozdravilni brzjav, v katerem izraža svoje veselje nad imenovanjem; on ceni Kaulbarsa zelo visoko. Kaulbars se je 1. 1900. v kitajski vojski odlikoval kot poveljnik sibirskega voja.

Mandžurski mohamedani.

Mohamedansko prebivalstvo Mandžurije je jako ogorčeno na Japonce, kateri v zasedenih mestih skrunijo njihove molitvenice, ker koljejo v njih prešide. Ker je v Mandžuriji precej mohamedanov, bo ta brezobzirnost Japoncem gotovo škodila.

Izpememba v ruski armadi.

Berolin, 1. nov. O izpemembi v mandžurijski armadi poroča »Berl. Tagebl.« iz Peterburga: Nadpoveljstvo: Kuropatkin. Štabni šef: Saharov. Prva armada: Baron Kaulbars, doslej poveljnik voj. okraja v Odesi. Druga armada: Gripenberg, doslej poveljnik voj. okraja v Vilni. Tretja

armada: Baron Meyendorff, doslej poveljnik general prvega voja. Od raznih strani doše vesti, da bo tudi Linevič stopil v zavezo mandžurijske armade, so skoro gotovo neresnične.

Kita v nevarnosti.

Zopet grozi Kitajski nesreča od zapadne kulture. V strah in grozo vsem zavednim Kitajcem je isdalo vojno poveljstvo ukaz, da si morajo vsi kitajski vojaki, od prostaka pa gori do prvih generalov, porezati kite. Kitajski častiki brez kite — kako bo branil domovino? Pa ogorčenost povečuje še to, da se širijo vesti, da je to le začetek še hujših novotarij. Za vojaškimi pridejo na vrsto kite uradnikov. Kitajci dolže Japonce, da je ta zapoved prišla vsed njihovega vpliva.

Izpememba v ministrstvu.

Drž. poslanec dr. Löcker se je izjavil o položaju sledeče: Po mojem mnenju je gospodar sedanjega političnega položaja Kübler. Izpememba v Küblerjevem ministrstvu je poostrela razmerje med Nemci in Küblerjem in zato bodo morali biti Nemci pozorni in previdni. Zaradi nesporazumljenja med nemškimi strankami ni misliti, da bo v doglednem času imenovan tudi za Nemce minister. Vkljub temu pa morajo Nemci zahtevati, da se imenuje i za Nemce minister, ker le tako je mogoče, da izvedo za načrte vlade. Nadalje moč toži, kako se v Avstriji zatirajo Nemci!

Prihodnjo nedeljo bo imel izvrševalni odbor nemške ljudske stranke sejo. Tudi poslanci nemške napredne stranke bodo zborovali na Dunaju v nedeljo.

Včeraj je imel izvrševalni odbor mladočeške stranke sejo. O političnem položaju je poročal načelnik Pacak. Končnega sklepanja ni bilo, ker hočejo mladočeški poslanci počakati, kaj bo storila vlada, da Mladošehi prenehajo s obstrukcijo.

Važna naredba.

Naučno ministrstvo je izdalo naredbo, ki se bavi z naknadnim izpitom na dunajskem vseučilišču za slušatelje zagrebškega vseučilišča. V ta namen je ministrstvo imenovalo posebno komisijo s hrvaškim službenim jezikom in s sedežem na Dunaju. Predsednik komisije je dr. Fran Zohar.

Shod poljske socialne-demokracije

za Slezijo in Galicijo je sklenil z 52 proti 26 glasovom, da stopi soc. dem. stranka v Galiciji in Sleziji v zvezo s poljskimi soc. demokrati na Ruskem in na Pruskem. Rusko-poljska soc. dem. stranka zahteva med drugim, da dobe Poljaki zopet politično svobodo, cziroma naj se ponovi nekdanja poljska država. Shod je tudi odobril predlog, naj se zedinijo vse poljske soc. stranke. Izrekli so se proti temu, da bi se ustanovila posebna židovska soc. dem. organizacija. Končno so protestirali proti nekaterim goliškim okr. glavarjem, ki so ruski vladi izročili vojaške begunce, in sklenili podpirati ruske begunce.

»Nemška evangeliška zveza«

za Avstrijo je imela na Dunaju 1. t. m. občni zbor. Podružnic ima 45 z 3000 člani. V kratkem prične delovati 17 novih podružnic.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo.

Cesar je sprejel v avdienci nemškega drž. tajnika grofa Posadowskega. Grof Posadowski je govoril tudi s sotrudnikom »Neue Freie Presse«. Rekel je, da je prišel na Dunaj, ker hoče pospešiti pogajanja o trgovinski pogodbi med Avstrijo in Nemčijo. Če bo dosegel svoj namen in koliko časa bodo trajala pogajanja, ne ve. A jasno je, da čez 14 dni ne more ostati na Dunaju. Končno je izjavil upanje, da bodo pogajanja kmalu dovršena. Na Dunaj so došli ogrski ministri grof Tisza, pl. Lukacs in Talian. Včeraj je bilo tudi skupno ministrsko posvetovanje, katerega so se udeležili grof Goluchowski, grof Posadowski, dr. Koerber, Tisza, ogrski ter avstrijski finančni minister. Pri posvetovanju se, kolikor je znano, še ni posrečilo sporazumljenje.

Italijanska pravoslavna fakulteta v Inomestu.

Včeraj zvečer so imeli italijanski dijaki na Dunaju shod. Ostro so obsojali protitalijanske pojave v Inomestu. Povdarjali so, da zahtevajo ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu. Nato so preditali brzjavko italijanskim dijakom v Gradcu, ki izjavlja, da je dolžnost vseh italijanskih dijakov v Avstriji, izjaviti se solidarnimi s tovariši v Inomestu in odpotovati v Inomest, da tam pomagajo tovarišem, če bodo nemški dijaki hoteli uresničiti svoje grožnje. Naznanilo se je, da so italijanska društva v Trstu, Rovinju, Splitu in drugod pripravljani, tudi ubožnim dijakom preskrbeti sredstva za potovanje v Inomest. Dijaki so izjavili, da odpotujejo z brzovlakom v Inomest.

Odstop bavarskega finančnega ministra.

Iz Monakova poročajo, da je princ-agent Luitpold odobril prošnjo za odstop finančnega ministra barona Riedla. Ministru je podaril svojo podobo.

Pogodba med Zedinjenimi državami in Francosko.

Ameriški državni tajnik Hay in francoski poslanik v Washingtonu, Jusserand, sta podpisala pogodbo, ki določa, da bo vse razporne točke, ki bodo nastale med obema državama, rešilo razsodišče.

Z Balkana.

Pod vodstvom avstroogrskih častnikov so 29. oktobra otvorili v Skoplju šolo za orožniške podčastnike.

V Nišu je sluga ustrlil arabskega voditelja v Makedoniji, Paligorico. Pravijo, da je Paligorico obsodil na smrt makedonski ustaški odbor.

Vatikanske vesti.

»Germania« poroča iz Rima: Z ozirom na izpremenjene razmere je papež Pij X. pooblastil škofa, da smejo v posebnih slučajih katoličanom dovoliti udeležbo pri volitvah za državni zbor, a ne smejo nastopiti kot samostojna stranka.

Glavni urednik »Wiener Allg. Ztg.« je bil 20. okt. pri papežu v zaslisanju. Pooblasten je objaviti: Papež obžaluje grozne prizore, katere povzroča vojaka na skrajnem vzhodu. To ni več vojaka, marveč klanje. Obžalujem, da vevlasti ne končajo te vojske. Papež je končal z željo, naj bi božja previdnost kmalu storila konec krvavemu boju. Nadalje je izjavil, da hoče izdati okrožnico o dvobojih. Dvoboj ni le z verskega, marveč tudi s čistlo človeškega stališča neumnost in nezmisel. Res, da sedanji zakoni ne ščitijo dovolj časti, a zato bi se morala po zakonodaji ščititi čast. A v vsakem slučaju je dvoboj, v katerem je sodnik meč, nezmisel, ker meč je slep in gluh. Mnogo oseb, ki so imele prav, a so se dvobojevale, je padlo v dvoboju. Papež je končno obsojal psovjanja med strankami v sedanjih političnih bojih.

Framasoni proti francoskim katoliškim častnikom.

»Figaro« je odkril velike zanimivosti o framasonskih spletkah, kako bi onemogočili napredovanje v službi katoliško mislečih častnikov v francoski armadi. »Veliki orient« je med častniki v francoski armadi ustanovil tajno zvezo framasonskih častnikov. Naloga te zveze je, dati natančne podatke »Velikemu orientu« o rodbinskih, družabnih in verskih razmerah tovarišev-častnikov. Leta 1903. je došlo »Velikemu orientu« 1200 obvestil o častnikih. Žalostno, da je med 30 tisoč francoskih častnikov toliko denuncijantov, kar osvetluje francosko častništvo v dokaj žalostni luči. In te »ovadbe« je loža izročila vojnemu ministertvu, katero je dalo spise v primerno porabo častnikom: polkovniku Jacquotu, majorju Bernardu in stotniku Molliu, ki so z vednostjo vojnega ministertva uredili »material« in vpisali republikanske protiklerikalne častnike v knjigi »Korint«, v knjigi »Kartago« pa »klerikalne« častnike. Pri povišanjih, odlikovanjih in ališnih prilikah so prišli v poštev le »protiklerikalni« častniki. Tudi v mornarici niso razmere nič boljše.

»Figaro« nadaljuje z objavami tajnih listin. Sedaj priobčuje tajne listine o častnikih med konjeništvom.

V petek bo v francoski zbornici vprašal poslanec Guyot de Villeneuve vojnega ministra, kake korake je storil proti častnikom, ki so loži ovajali svoje tovariše Stotnik Molin, ki je jako veliko tovarišev ovadil loži, je vložil prošnjo za odstop.

Loža se sramuje sedaj ovadb in hoče nastopiti proti poslancu Guyotu, češ, da je v zvezi s tatvino ložinskih listin, katere delajo sedaj toliko skrbi vladi in tudi loži.

Ta škandal dokazuje, da je loža na Francoskem vsemogočna. Dokazuje pa tudi, kam plove sedanja Francija, ki zatira častnike, kateri storé grozno hudodelstvo, da hodijo k maši in pusté, da vrše rodbine častnikov svojo versko dolžnost.

Vstaja Hererov.

Položaj za Nemce v Afriki ni ugoden. To prizna sedaj »National Ztg.« Umikanje Krügerjeve stotnije pred domačini iz rodu Witboj bo povzročilo, da lahko odpadejo in se pridružijo vstajem še oni malostevilni hotentoški rodovi, ki so še ostali zvesti Nemcem.

Štajerske novice.

Škandalozne šolske razmere v celjski okolici. Vled nebrzičnosti vlade, ki že več let zavlada ustanovitev dekliške šole za celjsko okolico, je letošnje šolsko leto v celjski okolici 208 slovenskih šolskih deklet brez vsakega poduka. V zasebno šolo š. šolskih sester ne morejo, ker so prerevne,

da bi plačevale šolnino, v nemško šolo pa jih ne sprejmejo, ker je ta letos že tako napolnjena, da mora imeti eno paralelko v nemški »šparkasi«. Drugod vlada sila ljudstva, da stavi šolska poslopja — dostikrat celo po nepotrebnem — celjaka okolica pa ima že več let kupljen stavljeni prostor za šolo, a vlada ji ne dovoli šole. Ali moremo reči, da vlada skrbi za napredek slovenskega ljudstva? Zalostno, da sploh morejo vladati pri nas take turške razmere!

Š Moža in očeta umorili. V Leskovcu pri Radgoni so dobili starega posestnika Potzingerja mrtvega v njegovem stanovanju. Bil je zadavljen. Sodnijska poizvedovanja so dognala, da sta ga umorila Potzingerjeva 70 let stara žena in 40 let stara hči.

Š Poročila se je učiteljica pri Sv. Antonu v Slov. Gradcu. gospica Pepca Stuhlec, s tamošnjim učiteljem, g. Antonom Vogrincem.

Š Imenovan je za župnika v Prihovi. g. Karol Kumer, doslej kaplan v Konjicah.

Š Mlinar in njegova hči. To igro bodo v nedeljo, dne 6. t. m. predstavljali v mariborskem »Narodnem Domu«.

Š Nemškutarska »smaga« v Slov. Bistrici pri občinskih volitvah, o kateri so pričeli poročila razni listi, se pač ne more imenovati »smaga«, ker so nemškutarji bili sami med seboj. — Slovenci se volitev niso udeležili.

Š Otroci zažigajo. Ogenj je napravil posestniku Jožetu Koritniku v Anovcu, občina Videm, 2000 kron škodo. Zavarovalnica znaša le 400 kron. Zažgal je po neopredelnosti 4letni sosedov deček Albin Lapuh. To je letos že 13ti slučaj, da so v političnem okraju Brežice zažgali otroci.

Koroške novice.

k Kurz za ribiče bo od 17. nov. v Celovcu, dne 18. in 19. nov. pa v Vrbi ob Vrbskem jezeru

k Japonski inženir se mudi v Rajblu, da prouči naprave v ondrotnih rudnikih.

k Zrtev alkohola. Kotmaravas pri Celovcu. Nek hlapec se je na predvečer Vseh svetnikov po svoji stari navadi preveč žganja napil. Ko pride o polnoči domu, pade po neklih stopnicah dol in se ubije. Danes, na Vernih duš dan je bil nesrečnož pokopan. — Vsako leto tirja pri nas alkohol svojo žrtev!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. novembra.

Katoliško-narodna slavnost v Kobaridu. O tej velepomembni slavnosti pri našemo danes poročilo na prvem mestu. »Soča« s slavnostjo ni zadovoljna. Pravi, da je bila »žalostna« in da »je uspela tako zanikrno, kakor pred časom tista velika slavnost v Mirnu«. — Velja! »Soča« in »Narod« sta pisala, da je bila v Mirnu »slaba udeležba«. Ko pa smo v Ljubljani razstavili fotografijo o slavnosti, so celo ljubljanski liberalci uvideli, da sta jih liberalna lista grdo nalagala. V Kobaridu je bilo navzočih okoli 4000 oseb. Niti znamenja takega nasprotovanja se ni opazilo. Razlika med slavnostjo v Mirnu in v Kobaridu je le ta, da je kobarški pojav še pomenljivejši, ker se je vršil ob tako velikanski udeležbi tudi sijajen politični shod. In to peče g. Andreja Gabrška, ki je doma iz Kobarida.

»Edinost« v svoji ulogi. V svojem neprebavljivem slogu in v duhu svojega nerganja se zviža »Edinost« pod zaslužnimi udarci, ki smo ji ž njimi pokazali svojo misel o nji. Najprej zavračamo oholo nesramnost, da bi »Edinost« pomenjala Slovence ob Adriji. Ta list pomenja kulturno in narodno najslabši del tržiškega slov. prebivalstva, ki uganja v njej svojo narodno politiko, ne pa slovenskega naroda na Primorskem. Toliko v vednost, da se poznamo. Iz nas hoče napraviti sovražnike Slovenstva, ker smo povedali, kaj mislimo o nji. Pravi namreč, da je v članku, ki je v obliki dopisa zagledal beli dan, ušil kranjske Slovence, naj se združeni lotijo boja proti nemškemu veleposestvu, in trdi, da mis svojim napadom nečemo tega, ker nam je le za prepir. Kako je pa mogoče nastopiti skupno proti nemško-liberalnemu veleposestvu, dokler obstoji slovensko-nemška zveza! In proti tej se bojujemo ob času, ko nas »Edinost« uči dostojnosti, ko laže, da smo bili mi kdaj zvezani s Nemci, in ko »Edinost« leži na trebuhu pred nemškutarskimi kranjskimi liberalci. Skupen nasok na veleposestvo je lep cilj, ki ga mo-

remo doseči le, če prej razbijemo slovensko nemško zvezo, in oslabimo njenega patrona, sedanjo deželno vladu. To pa delamo! In poleg tega težkega dela imamo tudi še toliko časa, da s studom bronemo hinave, ki se nam vali pod noge.

Spomenik Mickiewlesu je postavilo mesto Lvov. Dne 1. t. m. so ga, kakor smo kratko že sporočili, slovesno odkrili. S tem je gališka prestolnica stopila v vrsto drugih večjih poljskih mest, ki so že vsa brez izjeme s spomeniki počastila velikega pesnika. Udeležba je bila veličastna. Vojaštvo se je ni udeležilo. Dne 29. listopada so bile po vseh mestnih šolah slovesnosti. Vsi otroci so dobili pesnikove slike s primernim napisom. Otrokom in ljudstvu se je razdalo tudi veliko število pesnikovih del. (Pan Tadenz, Konrad Wallemod in Gražyna).

— Važne razprave v goriškem dež zboru bodo privedle do dnevnega reda imajo priti zakon glede ureditve učiteljskih plač, občin skired podpore kmetijskemu društvu, deželni kmetijski urad, pravilnik za deželno kmetijsko šolo, proračun. Te točke so velikanke važnosti tudi za Slovence. Nekateri pričakujejo, da se pri teh točkah delovanje goriškega deželnega zbora razbije, če bodo Lahi predrzno nastopili. — Vsekakor naj slovenski poslanci odločno branijo slovensko čast!

— Tržaški cesarski namestnik in Lahi. Italijanski listi so z novim tržaškim namestnikom jako zadovoljni, ker je razveljavil odredbo, s katero je bil italijanski profesor Silvestri, ki je hotel predavati v Cervinjanu, izgnan. Silvestri je zagrizen iredentovec. Laški listi se nadejajo, da bodo taki ljudje imeli odslej — več prostosti.

— Ponesrečila se je v Mengšu Ivana Pavlinec. Hotela je na voz, a je utaknila nogo v kolo, ki ji je zlomilo nogo.

— Hotel »Schwarz« v Novem mestu je prenehal, ker je najemnik Eber minci teden zapustil mesto. Mož ni bil prijatelj Slovencem, zato ne žalujemo za njim. Neki graški list je tem povodom tarnal, da je edina važna nemška postojanka v Novem mestu prišla v slovenske roke. Hotel bo oskrboval sam lastnik g. Koklič, ki je na dobrem glasu v vsakem oziru. Prepričani smo, da se sedaj ne bodo ponavljali prizori, ki so preje odganjali Slovence. »Svoji k svojim«, bodi naše geslo. G. Koklič se bode gotovo potrudil, da zadovolji svoje goste.

— Vinski semenj prirede belokranjski vinogradniki v nedeljo, dne 13. novembra t. l. na vrtu gostilne »Pri zlati kroni« v Metliki. Ujudo se vabijo nekdanji in novi kupci, kakor tudi drugi prijatelji dobre vinske kapljice na tamenj, da se prepričajo o izbornem letošnjem pridelku iz novih trt. Letos pridejo na semenj izvrstna, na novi način pripravljena vina. Posebno se opozarja na pristno »Portugalko«.

— Na očeta streljal. V Trstu je streljal v prepiru na 63 let starega gostilničarja Antona Boleta njegov sin. Sin je očeta nevarno ranil na glavo.

— Srečkanje. Državne središče iz leta 1860. K 600.000 je dobila serija 15 393 št. 4. 100.000 K je dobila serija 16 007 št. 17. 50.000 K je dobila serija 1986 št. 13. 20 000 K so dobile serije 420 št. 12, 1295 št. 6. 1683 št. 11, 2625 št. 7. 3193 št. 13. 5092 št. 16, 5474 št. 11. 9648 št. 16, 12.338 št. 1. 13.700 št. 13. 14.862 št. 15, 15.784 št. 4 in 19.556 št. 3.

— Ubil se je 18letni sin posestnika in podžupana Mermolje v Selu na Vipavskem. Peljal se je domov z materjo in sestro. Ko je voz pri Črnicah naglo tekel je zašel ob kamen, Mermolja je padel z voza ter utaril z glavo ob kamen tako nesrečno, da je ostal na mestu mrtav.

— Velik požar. Iz Gorice poročajo: Ponoči okoli 2 ure je začelo gorjeti pri mizarju Franu Pavšiču na St. Peterski cesti. Zgorela je zaloga pohištva, hlev, hiša, škoda je velika. Dopoldne smo čuli, da še vedno gori. Gorjeti je začelo baje v hlevu.

— Dopolnilne volitve v hrvaški sabor. Iz okraja Ivanca poročajo: Č. gosp. Šušel se je izjavil, da je prišlaš starčevičanske stranke prava in na tej podlagi kandidira. Radi tega je gosp. Zatluka odstopil od kandidature.

— Petrolej na Hrvaškem. V Zagrebu se je ustanovila akcijska družba »Vesta« s kapitalom 400.000, ki bo iskala petrolej v Slavoniji.

— Duhovniki semiško dekanije imajo shod »sodalitatis« s. Cor. dis Jesu« dne 9. t. m. na Platinini. Začetek ob 11 uri dopoldne.

— Predrzen tat. Pretečeno nedeljo je v Pečah med sveto mašo prišel v župnišče tat. Po levici je prišel skozi okno v hišo. Prebrskal je vse kote, vendar mu sreča ni bila mila. Ljudje so preplašeni, ker se je

bil glesil tudi pri dveh hišah na Limbarški gori in pri Vačah v eni hiši.

— Razpisani zdravniški službi. Deželni odbor kranjski razpisuje s zokom do 25. nov. službi okrožnih zdravnikov v Toplicah na Dolenjskem in Vipavi. Prednost imajo prosilci, ki so službovali v kaki bolnišnici. Več v jutrišnjem inseratu.

— Nemški burši hujskejo. V avli graške univerze je imelo pretekli ponedeljek nemško dijaštvo shod, na katerem je »protestiralo proti dogledkom povodom karnijolske slavnosti«. Karnijolci so dobili »zaupnico«. Posebno se je repenčil Karnijolec Oskar Plautz in Siegfried Knapitsch od »Alemanije«, ki je predložil resolucijo, s katero se »Carnioliji« čestita na njenem »etrammes Verhalten« ter se izraža upanje, da ostane ognjišče nemških šeg med Slovenci. Mnica bi Karnijolci zopet radi povzročili kake izgrede na graškem vseučilišču. Pritoževati se radi dogledkov pri svoji slavnosti nimajo mnogo. Kakor so posodili slovenskim dijakom v Gradcu tako so pri svoji slavnosti v Ljubljani dobili nazaj.

— Prijeti begunec. Prijeli so dne 1. t. m. v Trbovljah na pokopališču 21 let starega delavca Janeza Streharja, ki je pobegnil iz preiskovalnega zapora v Ljuti.

— Podulo je v predoru na Hrušci delavca Miha Kersnarja iz Kamenice na Hrvaškem. Vlede poškodb je umrl.

— Laški strahovi. Goriški občinski svetnik dr. Vencur ima velik strah pred tem, če bi se preselilo slovensko moško učiteljskišče iz Kopra v Gorico. V seji v ponedeljek je rekel, da je čital v listih, da so v isteknem deželnem zboru sklenili, delati na to, da se loči učiteljsiše v laško ter v slovensko in hrvaško ter da ima vlada namen slov. učiteljsiše preseliti v Gorico; radi tega je vprašal župana, koliko je resnice na tem in kaj misli storiti, da se pripravi vlada do tega, da odstopi od takega namena. Župan mu je dal zagotovilo, da se storijo vsi potrebni koraki, ako bi vlada res kaj takega nameravala, ter bi »napravljala nered, sejala sovraštvo in agitacijo«. Nj, pa ne bo tako hudo — ker ni nikakega vzroka, ki bi govoril proti temu, da se preseli slov. učiteljsiše v Gorico. Ako bi delali Lahi proti, bi odjedli nekaj zaslužka raznim družinam in vdovam, drugega bi ne bilo nič. Par učiteljskih kandidatov pa vendar še ne obrne slavne »italianitike« mesta Gorice na glavo? Vendar vidi strahove, katerih ni.

Ljubljanske novice.

— Tujci v Ljubljani. V mesecu oktobru je prišlo v Ljubljano 3551 tujcev, za 559 manj kot meseca septembra in za 860 več, nego meseca oktobra lanskega leta.

— Smrtni padec iz gugalnice. V tukajšnji bolnišnici je umrl Jožef Glun, ki je padel v Skofji Loki iz gugalnice.

— Društvena godba priredi jutri zvečer v restavracijskih prostorih hotela »Lloyd« društven koncert za člane. — Začetek ob 8 uri zvečer. — Vstop prost za člane, nečlani plačajo 40 vin.

— Vrh Krima se je danes videl iz Ljubljane pobehen s snegom.

— Gospodar vjel tatice. Oroslav Dolenc, svedar in posestnik v Wolfvih ulicah, je včeraj popoldne zasačil svojo kuharico Cecilijo Koren, ko je nesla iz hiše zavitek. Ker se mu je to sumljivo zdelo, je šel zanj in videl, da je hotela iti v neko hišo v Rožnih ulicah. Ustavil jo je in vprašal, kaj nese ter ji zavitek odvzel. Pokradla je njemu moko, sladkor in kruh, kar je hotela odnesti svoji prijateljici.

— Prijeti požigalec? Mestna policija je danes dovoljno aretovala Antona Ilerja, ki je na sumu, da je zažgal kozolec Marije Kunaverjeve v Linhartovih ulicah.

— V Ljubljano ga ne pusté. Danes je bil sofinji iz ocen Franc Pindur, zelo nevaren tujemu imetju. Bil je prijet radi prepovedane povrnitve v mesto.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

— Žrtev svojega poklica. Na Dunaju je umrl vojaški zdravnik dr. Zimmermann, ki si je pri neki operaciji zastupil kri. — Zrakoplov, ki se da voditi. Na svetovni razstavi v St. Louisu je zrakoplovec Knabenschuh prevozil z zrakoplovom »California« 6 kilometrov v 28 minutah ter je vožnjo končal na isti točki, kjer jo je pričel. — Cliviropl. Herway so za časno valed odlaka nadzodišča v Gradcu izpustili iz zapora proti kavciji 4000 kron. — Vlomljeno je bilo na Dunaju v prodajalnico ponarejenih briljantov. Tat je odnesel za 2000 kron raznega nakita.

Telefonska in brzjavna poročila.

— Dunaj 3. nov. O Japoncev z velikim vriščem na dan 3. novembra napovedani padec Port Arturja, se je zopet iskazal k tnevresničena japonska želja

Tudi vesti, da so Japonci pred Port Arturjem znatno napredovali, niso resnične. — Včeraj so v Čifu slišali stravljanje topov. — Japonci so blokada pred Port Arturjem poosttrili, ker so čuli, da hočejo ruske ladje udreti iz luče. Vse japonske torpedovke patrolirajo okoli luke in ne pustijo skozi nobene ladje in džunke.

— London, 3. nov. O zadnjem napadu na Port Artur sploh še ni zanesljivih poročil. Tudi japonska uradna poročila molče, da bi Japonci kaj znatno napredovali.

— London, 3. nov. Reuterjevemu uradu poročajo iz Okuovega tabora: Med vojskama ni nobene izpremembe. V nedeljo se je oddelek ruske infanterije in donskih kozakov navalil na japonsko konjenico strajnega levega krila, a je bil odbit z izgubo 20 mrtvih. Japonska črta stoji ob Sahu, a na levem krilu je reko prešla.

— Tokio, 3. novembra. (Uradno). Poročilo ki je došlo za mesec oktober od vojske pred Port Arturjem pravi, da so Rusi, ki so bili ujeti 8. m. m., izjavili, da je položaj Port Arturja nevzdržljiv. Steselj zbira prostovoljce, ki jim daje denar in redove, da poskušajo udreti iz Port Arturja in razbiti japonske obležne baterije.

— Celje, 3. nov. Ustrelil se je včeraj zvečer g. I. Sotl, v zadnjem času sotrudnik »Domovine« v »Narodnem Domu« v Celju. Za nekaj dni sem je bil jako otožen in pobit ter je opetovano se israzil, da ga ne veseli življenje. Včeraj zvečer je prišel v gostilno »Narodnega Doma«, kjer je dal čas sedel v družbi. Naenkrat je pa potegnil iz žepa revolver in v istem trenutku se je čula po gostilniški sobi močna detonacija od strela, ki si ga je Sotl nameril ravno v srce. Vsa prestrašena mu je navzoča družba priskočila na pomoč, toda videlo se je precej, da je vsako prizadevanje zastonj. V par trenutkih je Sotl mirno sedeč preminul. Vzrok samoumora ni znan. Vobče je bil Sotl vesele narave in dober družabnik, zlasti je veljal kot dober pevec. Dopržil je gimnazijske studije s maturo vred, potem je postupil v par strokah si zasnovati prihodnost, v zadnjem času pa je začel sodelovati pri »Domovini«, hoteč se posvetiti časopisju. — Kakor v zadnjem trenutku izvemo, se govori o nesrečni ljubezni kot povodu žalostnega samoumora.

— Dunaj, 3. nov. V čeških političnih krogih se govori: V zadrskem »Narodnem Listu« je bila nedavno trditev, da smejo Mladošehi še le tedaj opustiti obstrukcijo, če jim to Jugoslovani dovolijo. Ta vest »Narodnega Lista« temelji na pomoti. O konferencah Mladošehov z Jugoslovani je sestavljen zapisnik, v katerem stoji izjava Jugoslovanov, da bodo podpirali češko delegacijo v obstrukciji toliko časa, dokler bo ta imela to taktiko za oportuno. Toliko v pojasnilo, da ne nastanjo nesoglasja.

— Dunaj, 3. nov. Dogovori za saniranje parlamenta se bodo v kratkem pričeli. Mladošehi voditelji bodo že v nedeljo zbrani na Dunaju. Upanje je, da se razmere v toliko zboljšajo, da Čehom ne bo treba pričeti z obstrukcijo. »Konzervat. Cor.« pravi, da bo v zasedanju državnega zbora najprej debata o pričakovanih političnih izjavah ministrskega predsednika, nato bo zborarica rešila nove in stare predloge za pomoč po uimah poškodovanim in prešla na vprašanje, ali bo mogoče, proračunski provizorij parlamentarno rešiti. Šele potem, ako se bo postavila na stališče, da se proračunski provizorij parlamentarno reši, bo mogoče govoriti o ozdravljenih razmerah državnega zbora.

— Dunaj, 3. novembra. 81. rojstni dan kardinala Grusche so danes tu slovesno praznovali.

— Brno, 3. nov. Skof Bauer je imel v dež. zboru češki govor. Nemci so kričali: Govorite nemški! Skof Bauer: »Tudi Nemcem bom v njihovem jeziku povedal resnico!«

— Budimpešta, 3. oktobra. Tissa bo jutri utemeljeval svoj predlog o izpremembi poslovnika.

Špiritni laki, vsakovrstni: lak za usnje, ličilni lak, lak za etikete, lak za tla, naravnobarven in v vseh bojah, dobiva se pri trdkri BRATA EBERL v Ljubljani, Francišanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 521 25 11-9

Zahvala.

Za mnoge ljubeznive dokaze so-
čutja ob kratki bolezni in nenadni smrti
na šega nepozabnega brata, oziroma svaka
in strica, gospoda 1843

Škendra Jenko

izrekamo prišerno zahvalo.

Trnovo na Notranjskem,
dne 20. oktobra 1904.

Družina Jenko - Šabec.

Škrilj-Eternit

Patent

Hatschek

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

1268 26-24

Najboljša streha sedanjosti.

Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK

Najdalekosežneje poročstvo.

Varna pred ognjem in viharji, klubi-
vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje
poprav, je lahka, lična in ceno.

Vöcklabruck

Dunaj

Budimpešta

Nyerges-Uyfalú

Gor. Avstrijsko. IX/1, Berggasse 11. Andrassystrasse 33. Ogrsko.

Sprichevala prve vrste.

Zahtevajte vzorce in prospekte.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa DOVJE v Trstu, via Geppa 2.

Skladiščnik,

kateri je služil v tej lastnosti pri kakem
podjetju za zgradbo železnice in ki je
vešč strokovnjak, se sprejme v dobro pla-
čano službo. Ponudbe na trdiko: Kupka
Orglmeister in F. Supančič, Opčina.

1842 3-1

Gostilniška obrt

se odda

v „Narodnem domu v Radečah“

v najem ali pa na račun pod jako ugodnimi
pogoji z dne 6. decembra 1904.

Obrniti se je do načelnika „Okrajne
posojilnice v Radečah.“

1841 3-1

Začne ordinirati 8. novembra t. l.
od 10.—12. dop., in 5.—6. pop.
Ljubljana, Prešernove ulice
Mestna hranilnica, II. nadstr.

1827 3-2

Služba

občinskega tajnika,

ki bi hkrati opravljal tudi službo

občinskega redarja,

se odda s 1. prosincem 1905 v občini Dol (1000 prebivalcev.) Dohodki:
plača 960 K, službena obleka, prosta kurjava, prosto stanovanje (2 sobi,
kuhinja, shramba, klet v novi občinski hiši) ter zelenjad in vrt.

Zahteva se v prvi vrsti temeljito znanje slovenščine v govoru in
pisavi, v drugi še le nemščine.

Pismene prošnje s kratkim opisom življenjskih razmer in dosedanje
uporabe je poslati do 1. grudnia 1904 županstvu na Dolu (Hrast-
nik), — kjer se dobe na željo natančnejša pojasnila.

1839 3-1

Peklar, župan.

Lepo, solnčnato

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe
in z uporabo vrta

se odda

za 1. november, oziroma pozneje v
II. nadstropju, Kuhnova cesta 23.

1844 1-1

Sprejme se
izurjena

1826 2

prodajalka,

zmožna slov. in nemškega jezika.
Kje, pove upravništvo tega lista.

Med. univ.

dr. I. Geiger

preselil se je

v Prešernove ulice 3, II. nadst.
(nova mestna hranilnica).

Ordin. od 8.—9. in 2.—3.

1840 3-1

Epohalna iznajdba dvajsetega stoletja!

Vacuum-Cleaner

reprezentuje *edino absolutno prahu prosto snaženje*, reši na najbolj odličen
način pereče vprašanje o *higieni stanovanj* in povzročuje popoln preobrat na
polju snaženja preprog in pohištva.

Razprašenje na licu mesta

preprog, pohištva, zastorov itd. *ni treba več odstranjevati z njih prvotnega mesta.* Brez vsakega
prahu se izvrši *higieniško* na najpopolnejši način razprašenje na licu mesta.

Pomladansko in temeljito hišno snaženje, ki so se ga doslej tako bali in je bilo težavno ter
dolgotrajno, se izvrši sedaj *hitro in lahko* z

Vacuum-Cleaner-jem.

Snaženje s pomočjo vsrkanega zraka ne povzroči le temeljitega razprašenja, marveč odstrani in *pokonča*
tudi molje in njih zalego.

Komanditna družba Vacuum-Cleaner

Zastopstvo za Kranjsko: **Peter Matelič**, zavod za snaženje stanovanj

Škoflje ul. 14, LJUBLJANA, Škoflje ul. 14.

1838 3-1